

Keskkonnaministeerium
envir@envir.ee

Teie 10.05.2023
Meie 22.06.2023 nr 4/113

Arvamuse avaldamine Euroopa Komisjoni 2040. aasta kliimaeesmärkide avaliku konsultatsiooni osas

Lugupeetud Madis Kallas!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Keskkonnaministeeriumi võimaluse eest avaldada arvamust Euroopa Komisjoni 2040. aasta kliimaeesmärkide avaliku konsultatsiooni osas, millega soovib komisjon tagasisidet kliimaeesmärkide sisu ja ambitsioonikuse osas. Oleme konsultatsiooniga tutvunud ning esitame oma seisukohad järgnevalt.

1. Kaubanduskoda on seisukohal, et kliimaeesmärgid on vajalikud ning vajadus eesmärkide seadmiseks on üldjoontes mõistetav. Peame kliimaeesmärkide seadmist kasulikuks eeskätt kliimakriisi ja elurikkuse kriisi leevendamisel ning sellest tulenevalt ka majandusliku heaolu suurendamisel, kuna kliimamuutustega kaasnevad ilmastikunähtused võivad põhjustada suurt majanduslikku kahju. Leppides kokku mõistlikes kliimaeesmärkides, on kliimaeesmärkide saavutamiseks vajalike kulutuste summa väiksem kui summa, mida tuleks kulutada kliimamuutustest tulenevate tagajärgedega tegelemiseks.
2. Euroopa Liit on aastaks 2030 seadnud eesmärgiks vähendada kasvuhoonegaaside keskkonda eraldumist 55 protsenti võrreldes 1990. aasta tasemega.

Kaubanduskoda on seisukohal, et aastaks 2040 kliimaeesmärke seades ei tohiks kiirendada olulisel määral senist tempot kliimaneutraalsuse suunas liikumisel. Enamus Kaubanduskojale tagasisidet andnud liikmetest on seisukohal, et aastaks 2040 seatav eesmärk kasvuhoonegaaside vähendamisel peaks jääma vahemikku 65 kuni 75 protsenti võrreldes 1990. aasta tasemega. Sellest vahemikust kõrgematele eesmärkidele on toetus Kaubanduskoja liikmete hulgas väga vähene.

Kaubanduskoja hinnangul ei ole väga ambitsioonikate kliimaeesmärkide seadmine aastaks 2040 mõistlik, kuna see nõuab ettevõtjatelt suuri investeeringuid ning arvestades majanduslikult niigi keerulisi aegu, milles

ettevõtjad hetkel tegutsevad, on paljudel ettevõtjatel keeruline leida rahalisi vahendeid selliste investeeringute tegemiseks.

Kaubanduskoda soovib siinkohal rõhutada ka mõjuanalüüside teostamise vajadust. Oleme seisukohal, et kliimaneutraalsuse suunas liikumise tempot ei tohiks tõsta enne, kui on läbi viidud mõjuanalüüsid, mis muuhulgas näitavad ka ambitsioonikamate kliimaeesmärkide mõju ettevõtetele. Kaubanduskojale teadaolevalt ei ole käesolevaks hetkeks sellist mõjuanalüüsi teostatud.

3. Toome välja, et kliimaeesmärkide saavutamine saab toimuda vaid koos rohelisemate tehnoloogiliste lahenduste väljatöötamisega. Seetõttu on väga oluline, et liidu tasandil lepitaks kokku investeeringute suurendamises vajalike tehnoloogiate arengusse. Sealhulgas peaksid liikmesriigid rohkem toetama teadus- ja arendustegevust ning innovatsiooni, et võtta kasutusele energiatõhusamaid lahendusi, näiteks puhtamad kütused, aga ka energiatõhusamad hooned.
4. Avaliku sektori toetus kliimaeesmärkide täitmisel on väga oluline ka ettevõtete jaoks. Näiteks peaksid seadusandjad kujundama poliitikaid selliselt, et need soosiks toodete ringlussevõttu ning rohepöördega seotud tegevusi. Samuti tuleks ette näha erinevaid toetusi väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele kliimaneutraalsuse saavutamise seotud tegevuste elluviimiseks, kuna neil võib olla keerulisem leida nendeks tegevusteks rahalisi ressursse.
5. Kaubanduskoja hinnangul on kasvuhoonegaaside vähendamise potentsiaal kõige suurem elektri tootmise ja kaugkütte sektoris. Umbes pooled Kaubanduskojale tagasisidet andnud ettevõtjatest näevad, et see sektor muutub ühena esimestest kliimaneutraalseks ning samuti umbes pooled tagasisidet andnutest peavad kasvuhoonegaaside vähendamise potentsiaali suureks ka tööstusprotsesside ja tööstusjäätmete, elu- ja ärihoonete, maanteetranspordi, lennunduse ja meretranspordi ning LULUCF sektorites.
6. Kaubanduskoda ei toeta CO₂ hinna kehtestamist põllumajandusest pärit heite jaoks. Samas, kui CO₂ hind siiski kehtestatakse, tuleks see Kaubanduskoja hinnangul kehtestada väetisetootjatele, kuna väetiste kasutamine põhjustab olulisel määral kasvuhoonegaaside heidet. Väetisetootmise vähendamisega võib seega olla võimalik vähendada ka kasvuhoonegaaside koguseid märkimisväärses ulatuses.

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

7. Asjakohaseimaks lahenduseks energiavaldkonna kliimaneutraalsuse saavutamiseks peab Kaubanduskoda salvestustehnoloogiaid, sealhulgas nii elektri salvestamist kui ka soojuse salvestamist. Asjakohasteks peetakse ka biogaasil ja bioenergiat põhinevaid lahendusi. Mõnevõrra vähem asjakohasteks lahendusteks kliimaneutraalsuse saavutamisel peame tuumaenergiat ning vesinikul põhinevaid lahendusi, samuti ka nõudluse juhtimist. Kõige vähem asjakohaseks peab Kaubanduskoda fossiilkütustel põhinevaid lahendusi, kuna kliimaneutraalsuse poole liikumisel peaks eesmärgiks olema fossiilkütuste kasutamise vähendamine, mitte suurendamine.

Loodan, et peate võimalikuks Kaubanduskoja seisukohti arvesse võtta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Peadirektor

Koostanud: Kaspar Keerup kaspar@koda.ee 6040071